

Název programu	Bajky
Název cyklu	Dům plný informací
Vypracoval (a)	Projektový tým
Anotace	Kde všude se v knihách setkáváme s příběhy o zvířátkách. Oblíbení zvířecí hrdinové. Co je to bajka. Kdo to byl Ezop. Jaká známe přísloví. Dobré a špatné lidské vlastnosti a jejich promítání do zvířecích příběhů.
Cílová skupina	1. – 3. ročník
Časová dotace	60 minut
Potřebné čtenářské dovednosti (porozumění textu, rychlost)	- Pracuje s obrazovou informací - Diskutuje nad textem - Dokáže k přečtenému uvést příklady z reálného života
Osnova programu	Úvod + diskuze Ukázka knih – knížky o zvířátkách Diskuze – Bajky Čtení vybrané bajky Diskuze – o vybrané bajce Vlastnosti, schopnosti – vyprávění – Zvířecí škola Diskuze o vlastnostech Úkol – přiřazování vlastností k obrázkům zvířat Závěr
Vzdělávací oblasti	Jazyk a jazyková komunikace Člověk a jeho svět Osobnostní a sociální výchova
Klíčové kompetence	K učení Komunikativní K řešení problémů Sociální a personální
Průřezová témata	
Úprava pro handicap	- zrakový handicap - mentální handicap - tělesný handicap

Potřebné pomůcky	- obrázky zvířat - lístečky s vlastnostmi - knihy, kde se děti mohou dozvědět něco o zvířatech – bajky, encyklopedie, chovatelské návody, pohádky, skutečné příběhy (Chaloupek, Václav – Méďové, Vydrýsek, ...) - Text bajky Zvířecí škola (viz. příloha)
Speciální pomůcky	- Lístečky s vlastnostmi zvířat v Brailleově písmu
Použitá literatura	LA FONTAINE, J. <i>Nejkrásnější bajky</i>. 1. vyd. Praha: Studio Trnka, 2008. 100 s. ISBN 978-80-87209-03-5. SYROVÁTKA, O. <i>Nejkrásnější bajky pro nejmenší</i>. 1.vyd. Praha: Fragment, 2009. 48 s. ISBN 978-80-253-0709-0. SZABO, Z. <i>S Ezopem o zvířátkách</i>. 1. české vyd. Praha: Fortuna Libri, 2008. 96 s. ISBN 978-80-7321-435-7. MILBOURNE, A. <i>Ezopovy bajky</i>. 1. vyd. Praha: Knižní klub, 2006. 94 s. ISBN 80-242-1600-0. EZOP. <i>Ezopovy bajky</i>. 1.vyd. Praha: Fortuna Print, c2005. 125 s. ISBN 80-7321-170-X. <i>Zlatá kniha bajek</i>. 1. vyd. Ostrava: Librex, 2008. 94 s. ISBN 978-80-7228-622-5. DVOŘÁKOVÁ, S. <i>Vrabec v porcelánu, slon v hrsti</i>. 1. vyd. Praha: J. Vašut, 2000. 136 s. ISBN 80-7236-126-0. BLUESTEIN, J. <i>Handouts</i> [online]. Albuquerque : I.S.S. Publications, 2010, 25.7.2010 [cit. 2011-02-02]. The Animal School: A Fable. URL: http://www.janebluestein.com/handouts/animal.html.
Přílohy	- Bajka - Zvířecí škola (překlad, originál dostupný na: http://www.janebluestein.com/handouts/animal.html)

Průběh programu

Úvod + diskuze

Po přivítání každý řekne své jméno a jaké má oblíbené zvíře.

Diskuze, kdo má doma zvířátko a jak se o něj stará

Knihy o zvířátkách

Jaké můžeme v knihovně nalézt druhy knih o zvířátkách - od chovatelských příruček přes encyklopedie k příběhům a pohádkám – ukázky knih

Diskuze – jaké znáte zvířecí hrdiny, oblíbené pohádkové postavičky zvířátek – krteček, Maxipes Fík, Bob a Bobek, Ferda Mravenec, opička Žofka, ... (můžeme ukazovat obrázky a děti hádají)

Bajky

Co je to bajka – příběhy se zvířecími hrdiny, kteří mají podobné vlastnosti jako lidé, to znamená, že jednají jako lidé, chovají se podobně, dělají stejné chyby. Na konci každé bajky nacházíme ponaučení, přísloví. Co je to přísloví – Věta, která obsahuje nějakou životní moudrost, ponaučení. Uvedeme příklady. (Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá. Jablko nepadá daleko od stromu. Bez práce nejsou koláče. Chybami se člověk učí. Hlad je nejlepší kuchař. Ranní ptáče dál doskáče... U každého přísloví diskuze - Co znamená když se řekne...

Diskuze – Jaká další přísloví děti znají?

Člověk, který napsal první bajku před více než dvěma tisíci lety se jmenoval Ezop, jeho bajky se dodnes vydávají a čtou.

Ukázka knížek.

Četba vybrané bajky

Přečteme bajku dle vlastního výběru (viz použitá literatura).

Po přečtení diskuse, o čem bajka byla, hledání ponaučení, příp. přísloví.

Shrnutí, čím se bajka vyznačuje (krátká, stručná, může být veršovaná, veselá, poučná,...)

Vlastnosti, schopnosti

Vyprávění bajky: Zvířecí škola (ad příloha). Vyprávíme bajku vlastními slovy úměrně k věku dětí.

Diskuze – jaké plyne z bajky poučení – Každý je dobrý v něčem jiném, každý umí něco jiného, každého baví něco jiného, každý máme jiné vlastnosti. Je to dobře?

Proč? (Jak se můžeme jeden od druhého učit.)

Každý si pro sebe může najít v čem vyniká a co mu nejde. Řekneme si, co bychom na sobě chtěli zlepšit, na čem potřebujeme zapracovat.

Které vlastnosti jsou dobré a které špatné.

Přiřazování názvů vlastností k obrázkům zvířat

Děti dostanou lístečky s názvy vlastností a postupně je přiřazují k obrázkům zvířat, které jsou rozložené před nimi. Případně ukazujeme obrázky a děti hlásí vlastnosti (věrný – pes, mlsná – koza, silný – lev, pyšný – páv, pilná – včelka, moudrá – sova, hladový – vlk, mlčí jako – ryba ...)

Úprava pro zrakový handicap - lístečky s názvy vlastností v Brailleově písmu, říkáme co je na obrázku.

Závěr

- V jakých knihách se můžeme něco dozvědět o zvířátkách
- Co si děti zapamatovaly o bajce
- Jméno prvního bajkáře
- zda znají nějakou vlastní bajku
- zvážit, zda je možné s dětmi nějakou bajku předvést

Přílohy:

Příloha č. 1: Bajka - Zvířecí škola

Originál text z <http://www.janebluestein.com/handouts/animal.html>

The Animal School: A Fable

by George Reavis

Once upon a time the animals decided they must do something heroic to meet the problems of a “new world” so they organized a school. They had adopted an activity curriculum consisting of running, climbing, swimming and flying. To make it easier to administer the curriculum, all the animals took all the subjects.

The duck was excellent in swimming. In fact, better than his instructor. But he made only passing grades in flying and was very poor in running. Since he was slow in running, he had to stay after school and also drop swimming in order to practice running. This was kept up until his webbed feet were badly worn and he was only average in swimming. But average was acceptable in school so nobody worried about that, except the duck.

The rabbit started at the top of the class in running but had a nervous breakdown because of so much makeup work in swimming.

The squirrel was excellent in climbing until he developed frustration in the flying class where his teacher made him start from the ground up instead of the treetop down. He also developed a “charlie horse” from overexertion and then got a C in climbing and D in running.

The eagle was a problem child and was disciplined severely. In the climbing class, he beat all the others to the top of the tree but insisted on using his own way to get there.

At the end of the year, an abnormal eel that could swim exceeding well and also run, climb and fly a little had the highest average and was valedictorian.

The prairie dogs stayed out of school and fought the tax levy because the administration would not add digging and burrowing to the curriculum. They apprenticed their children to a badger and later joined the groundhogs and gophers to start a successful private school.

Volný překlad bajky:

Zvířecí škola

George Reavis

Kdysi dávno se zvířátka rozhodla udělat něco výjimečného, aby mohla řešit problémy, které přináší „nová doba“. Rozhodla se založit si vlastní školu. Společně vymyslela osnovy, které se skládaly z běhání, šplhu, plavání a létání. Aby to bylo jednodušší, všechna zvířátka měla ve svém rozvrhu zařazeny všechny disciplíny.

Kachna byla výborná v plavání, vlastně ještě lepší než učitel. Ale prošla jen tak, tak v létání a propadala z běhu. Jelikož běhala opravdu velmi pomalu, musela zůstat po škole a místo plavání se učila běhat. To trvalo tak dlouho, dokud si ošklivě neporanila nožky a začala být kvůli tomu průměrná i v plavání. Průměr byl však školou přijatelný, tak to nikomu kromě kachny nevadilo.

Králík začal se samými jedničkami z běhu, ale nervově se zhroutil kvůli doučování z plavání.

Veverka byla výborná ve šplhu do té doby, než jí úplně znechutily hodiny létání, kde jí učitel nutil startovat ze země vzhůru místo ze stromu na zem. Nakonec si poranila nohu a dostala trojku ze šplhu a čtyřku z běhu.

Orel byl problémový žák, ale byl tvrdě srovnán. Všechny porazil ve šplhu na vrchol stromu, s tím, že si zvolil svou vlastní cestu, jak se tam dostat.

A byl tu konec školního roku. Úhoř, který výborně plaval, ale také běhal, šplhal a trochu i létal, dosáhl nejlepšího průměru známek.

Stepní psi chodili za školu a stávkovali, protože vedení školy odmítlo zařadit do osnov hrabání a stavění doupat. Nakonec dali své děti do učení k jezevci a později společně se svišti a dalšími hlodavci založili vlastní úspěšnou soukromou školu.